

DEBAT: GLOBALT SET: KLIMAHYSTERIET ER OVER OS

GLOBALT SET: SELVFØLGELIG ER EN VANDSTIGNING PÅ 38,5 CENTIMETER ET PROBLEM, MEN DET VIL IKKE VÆRE CIVILISATIONENS UNDERGANG, SÅDAN SOM AL GORE OG MILITANTE MILJØAKTIVISTER FORSØGER AT BILDE VERDEN IND, MENER BJØRN LOMBORG

AF BJØRN LOMBORG

Man skulle have siddet fast langt inde i Mongoliet for ikke at have hørt om sidste uges nye rapport fra FN's klimapanel, IPCC. Og selv dér, langt inde i Mongoliet, ville man måske have hørt de skrækelige advarsler udsendt af journalister. Man ville have udledt af de forpinte lyde, at FN-rapporten konkluderer, at drivhuseffekten er værre, end vi havde forestillet os - og at vi må handle hurtigt og radikalt. Man ville være blevet fejlinformeret.

Klimapanelet har udsendt en god rapport: Et forsøg på at opsummere, hvad verdens videnskabsfolk ved om drivhuseffekten. Til forskel fra Bush-regeringen, der er blevet taget i at underspille videnskabens rolle, fortæller FN's klimapanel os lige ud, at menneskeheden langt hen ad vejen er ansvarlig for planetens opvarmning i den senere tid. Og i modsætning til Al Gore, der har rejst verden rundt med advarsler om, at vore byer snart kan befinde sig under vand, afstår IPCC fra at gøre skrækken til en handelsvare.

Gået tabt i al gejlet er det uophidsende faktum, at rapporten faktisk ikke er mere skrækindjagende end den forrige, som IPCC udsendte i 2001. Faktisk er den nye rapport mindre skræk-indjagende på to vigtige punkter. Klimapanelets rapport afspejler det faktum, at videnskabsfolk siden 2001 er blevet mere sikre på, at menneskelig aktivitet har ansvaret for en stor del af drivhuseffekten. Bortset derfra gav rapporten en fornemmelse af deja-vu.

To kendsgerninger overraskede imidlertid i rapporten. Ingen af dem blev nævnt i ret mange af rapporteringerne om rapporten. For det første har verdens videnskabsfolk pillet ved deres beregninger af, hvor meget havene vil stige. I 1980'erne forventede USA's Miljøbeskyttelsesagentur, at de ville være steget adskillige meter i 2100. I 1990'erne forventede IPCC en vandstigning på 67 centimeter. For seks år siden forudså klimapanelet, at havene ville stige 48,5 centimeter over det niveau, de har i dag. I den nye rapport forventes en gennemsnitlig stigning på 38,5 centimeter.

Dette er særligt interessant, fordi det grundlæggende tilbageviser nogle af de mest sindsoprivende scener fra Al Gores film "En ubekvem sandhed". Gore viser uden at spare på virkemidlerne, hvordan en havstigning på 20 fod ville sætte store dele af Florida, Shanghai og Holland under vand. Klimapanelets nye rapport gør det klart, at overdrivelser i denne størrelsesorden ikke bygger på videnskab - skønt de uden tvivl har skræmt folk, og Gore måske får en Oscar for dem.

Rapporten afslører også det usandsynlige i et andet af Al Gores skrækscenarier: At global opvarmning vil få Golfstrømmen til at forsvinde, hvilket vil forvandle Europa til et nyt Sibirien. IPCC oplyser os her om, at dette scenarie må anses for "meget usandsynligt". Desuden ville det være godt, hvis Golfstrømmen kølede lidt ned over det næste århundrede, fordi der så overordnet ville være mindre opvarmning over landområderne.

Så hvorfor efterlades vi med et meget anderledes indtryk af klimapanelets rapport? IPCC skal være "politisk neutralt" - meningen er, at de kun fortæller os fakta og overlader resten til politikere og vælgere. Det er derfor, rapporten er sådan et forsigtigt og fornuftigt dokument.

Videnskabsfolk og journalister, der optræder som formidlere mellem rapport og offentlighed, har imidlertid givet sig i kast med miljøaktivisme. Og mens IPCC's direktør andetsteds opfordrer til

omgående og omfattende nedskæringer i CO₂-udslip, er han ved udsendelsen af rapporten gået så vidt som til at udtale, at han håber, den nye rapport vil "chokere folk og regeringer nok til at gribe til handling for alvor". Det er upassende for en mand med så vigtig og så apolitisk en rolle at indlade sig så åbenlyst på aktivisme. Kan man forestille sig CIA's direktør offentliggøre en ny vurdering af Iran og sige, at han "håber, denne rapport vil chokere folk og regeringer nok til at gribe til handling for alvor"?

Mediehysteriet har vitterlig liden eller ingen videnskabelig basis. En af Englands mest fremtrædende klimatologer, Mike Hulme, påpeger, at den grønne militarisme og megafonjournalistikken bruger "katastrofer og kaos som våben, de svinger rundt i luften for at true samfundet til at ændre opførsel". Ifølge Hulme, som er direktør for Tydall Center for Forskning i Klimaforandringer, bør vi "trække vejret dybt og tænke os om".

En vandstigning på 38,5 centimeter er et problem, men vil ikke være civilisationens undergang. I sidste århundrede steg havene med halvt så meget, uden at de fleste af os så meget som bemærkede det. FN fortæller os, at der stort set ikke er noget af det, vi gør, der vil påvirke klimaændringerne før 2030. Vi bliver derfor nødt til at stille os selv det svære spørgsmål, om ikke det ville være bedre, hvis vi tog os af andre problemer først. Når verden er helt oppe at køre over behovet for at skære ned på drivhusudslippet, fristes man let til at glemme, at der er andre og bedre måder at gøre noget for planeten. Gode beslutninger kræver velinformerethed. Informationen har FN's klimapanel bidraget med. Kakofonien af råbende stemmer, der omgiver den nye rapport, er imidlertid ikke til nogen hjælp.

© Project Syndicate 2007.

Bjørn Lomborg er leder af Copenhagen Consensus Center og adjungeret professor ved Copenhagen Business School.

Oversat af Sara Høyrup